



**TURUN
YLIOPISTO**

Metsässä oppiminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa varhaiskasvatuksen työntekijöiden näkökulmasta

Kandidaatintutkielma
Kasvatustiede
Turun yliopisto

Opettajankoulutuslaitos Rauman kampus
Mira Hakoniemi

4.5.2025
Rauma

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu
Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä.

Kandidaatintutkielma
Hakoniemi Mira

Metsässä oppiminen varhaiskasvatuksessa ja
esiopetuksessa varhaiskasvatuksen työntekijöiden näkökulmasta

Ohjaaja: professori Sara Sintonen

Sivumäärä: 30 sivua, 5 liitettä

4.5.2025

Tiivistelmä

Kandidatutkielmani käsittelee metsässä oppimista varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa varhaiskasvatuksen työntekijöiden näkökulmasta. Tutkimus on laadullinen tapaustutkimus. Tapaustutkimuksen avulla olen tutustunut, miten yksittäisissä metsäeskari- ja varhaiskasvatusryhmissä toteutetaan opetusta. Tapaustutkimuksen tarkoituksena on tutkia perusteellisesti vain yhtä tai muutamaa ilmiötä.

Tutkimuksen aineisto kerättiin vuoden 2025 alussa Länsi- ja Lounais-Suomesta. Tutkimuksen aineisto on kerätty ryhmähaastattelemalla yksiköiden työntekijöitä. Haastatteluni toteutin yhteistyössä Siikri Arkimiehen ja Senja Laakson kanssa, jotka toteuttivat kandidatutkimuksen aiheesta Luontoliikunnan merkitys lasten hyvinvoinnin kannalta. Nämä kaksi tapaustutkimusta käsittelevät samaa tutkimusaineistoa omista näkökulmistaan.

Tutkimuskysymykseni tässä tutkimuksessa on: "Miten varhaiskasvatusta/esiopetusta toteutetaan metsässä ja millaisia asioita tulee huomioida, kun varhaiskasvatusta ja esiopetusta toteutetaan metsässä?"

Tuloksissa tuli esille, että metsässä ja luonnossa toiminen lisää lasten omatoimisuutta. Työntekijöiden osalta metsässä työskentely vaatii joustavuutta ja luovuutta. Ryhmät olivat myös hyvin yhtenäisiä, koska lapset toimivat hyvin tiiviissä vuorovaikutuksessa metsässä. Metsässä toimimisen myönteisenä vaikutuksena oli myös matala melutaso.

Avainsanat: ulkona opettamisen pedagogiikka, varhaiskasvatus, esiopetus, metsä oppimisympäristönä, leikki

Sisällysluettelo

Tiivistelmä	2
Johdanto.....	4
1. Tutkimuksen teoreettinen tausta.....	6
1.1 Varhaiskasvatus ja esiopetus.....	6
1.2 Leikki.....	9
1.3 Pedagogiikka ja ulkona opettamisen pedagogiikka	10
1.4 Yhteistyötaidot osana oppimista.....	11
1.5 Luonnon merkitys lapsille	11
1.6 Ulkoympäristöjen ja lasten leikin välinen dynaaminen suhde	12
1.7 Luonnossa oppiminen ja varhaislapsuuden luontokokemukset	13
1.8 Lasten kanssa vietetyn ulkoiluajan merkitys lasten kehitykselle	15
1.9 Metsämörritoiminta	16
2. Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset	17
2.1 Tutkimusmenetelmä.....	18
2.2 Tutkimusryhmän toiminnasta.....	19
3 Tulokset	19
4. Eettisyys ja luotettavuus	26
Johtopäätökset.....	28
Lähteet	31
Liitteet	34

Johdanto

Metsäesiovetusryhmät ovat lisääntyneet lyhyessä ajassa Suomessa ja tästä aiheesta on vielä vain vähän tutkimustietoa. Tämän takia on tärkeää tutkia, mitä metsässä toimiminen tarjoaa lapsille ja aikuisille sekä millaisia asioita varhaiskasvatuksen työntekijöiden tulee huomioida toteuttaessaan esiopetusta tai varhaiskasvatusta luonnossa. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, miten metsässä tapahtuva varhaiskasvatus ja esiopetus eroavat pääasiassa sisätiloissa toteutettavasta opetuksesta.

Varhaiskasvatuksessa huolehditaan siitä, että lasten oppimisympäristö on kehittyvä, oppimista edistävä ja turvallinen. Käsite oppimisympäristö tarkoittaa paikkoja, tiloja, toimintatapoja, yhteisöjä ja välineitä, jotka vahvistavat tai tukevat lasten kehitystä tai oppimista.

Oppimisympäristöt antavat lapsille mahdollisuuksia mieluisaan tekemiseen, monipuoliseen liikkumiseen, leikkimiseen, pelien pelaamiseen sekä lepoon. Varhaiskasvatuksen oppimisympäristön käsitteellä viitataan monesti myös fyysisiin, psyykkisiin ja sosiaalisiin ulottuvuuksiin. (Opetushallitus 2022.)

Lasten ideat, leikit ja toteuttamat työt tulevat esille oppimisympäristössä.

Oppimisympäristössä on mahdollista toteuttaa monipuolisesti pedagogista toimintaa.

Varhaiskasvatuksen työntekijöiden tulee huomioida toiminnan suunnittelussa lasten kiinnostuksen kohteet, taidot ja tarpeet. (Opetushallitus 2022.)

Esiopetuksessa lapset tutustuvat lähiympäristöön, luontoon ja lähiympäristön ihmisiin (Opetushallitus 2022). Esiopetuksessa arvopohjan muodostavat yksilöllisyys, yhteistyössä toiminen, leikki, luonto ja ympäristö (Allinen & Korhonen 2007, 193).

Ulkona voi opettaa melkein mitä tahansa ja monilla eri toimintatavoilla. Ulkona opettaminen ja luokahuoneopettaminen eivät ole toisistaan irrallisia vaan toimintatavat vuorottelevat. (Kaasinen & Myllyniemi 2023, 11.) Luontokasvatus vahvistaa elinikäistä oppimista ja muuttaa ihmisen toimintaa luontoa kunnioittavaan suuntaan. Luontokasvatuksessa nousee esille ihmisen toiminnan riippuvaisuus luonnosta ja luonnonjärjestelmien toiminnasta. (Ratinen 2023, 55.)

Ulkona opettaminen ei ole pelkästään luonnossa oleskelua tai oppimistapahtuman järjestämistä ulkona. Ulkona oppimisella on syvälinen määränpää lisätä ymmärrystä lähiluonnon ja koko maapallon rajoista ja tätä kautta innostaa kestävyysmurrokseen. (Cantell 2023, 16.)

Luontosuhde muodostuu sekä elämyksistä että kokemuksista. Iso merkitys vahvan luontosuhteen muodostumiselle on lähialueen luonnossa tapahtuneilla hetkillä ja tapahtumilla. (Tuormaa 2016, 6.) Voidaan todeta, että monipuolinen toiminta luonnossa on tärkeää luontosuhteen muodostamisen kannalta. Luontokasvatus vahvistaa elinikäistä oppimista ja muuttaa ihmisen toimintaa luontoa kunnioittavaan suuntaan (Ratinen 2023, 55).

Kestävän kehityksen periaatteet ovat tärkeitä, kun varhaiskasvatusta tai esiopetusta toteutetaan luonnossa. Parikka-Nihdin ja Suomelan (2014, 35) mukaan kestävän kehityksen kasvatuksessa tavoitteena on tukea ja vahvistaa lasten taitoa havainnoida, ihmetellä, tutkia ja ymmärtää ympäristöään sekä rikastaa lasten kokemusmaailmaa. Tämä tarkoittaa esimerkiksi toimintaa ympäristön hyväksi ja erilaisissa ympäristöissä. Ympäristön hyväksi toimimista ovat muun muassa ympäristöystävälliset hankinnat, huolenpito ympäristöstä, kierrätys ja jätteiden lajittelu. Ympäristön ymmärtäminen tulee esille, kun lapsi haluaa kokea ja tuntea ympäristöön liittyviä asioita.

Lapset tutustuvat leikin kautta ympäristöön ja erilaisiin luonnossa oleviin materiaaleihin (Parikka-Nihti & Suomela 2014, 35). Monipuolisten ympäristöjen hyödyntäminen tarjoaa monia mahdollisuuksia erilaisiin leikkeihin, liikkumiseen ja oppimiskokemuksiin (Parikka-Nihti & Suomela 2014, 11). Epätasaisella alustalla toimiminen kuten kivien, juurien ja kantojen päällä käveleminen kutsuu monipuoliseen kehon käyttöön (Huotilainen 2023, 75).

Lasten oppiminen on kokonaisvaltaista. Oppimisessa ovat mukana lapsen sydän, keho ja pää. Vahvistaessa lapsen hyvinvointia, toimintamahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeutta elämyksien kokemiseen, olemme tiellä kohti kestävämpää tulevaisuutta. (Parikka-Nihti & Suomela 2014, 155.)

1. Tutkimuksen teoreettinen tausta

1.1 Varhaiskasvatus ja esiopetus

Tässä tutkimuksessa haluan tuoda esille, miten varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa opetusta toteutetaan erilaisissa ympäristöissä. Keskityn tutkimuksessani erityisesti metsässä toteutettavaan varhaiskasvatukseen ja esiopetuksen arkeen ja opetukseen. Opetushallituksen (n.d1) mukaan varhaiskasvatus on kokonaisuus, joka muodostuu lapsen suunnitelmallisesta ja tavoitteellisesta kasvatuksesta, opetuksesta ja hoidosta. Varhaiskasvatus tärkeä ajanjakso lapsen kasvun ja oppimisen kannalta. Varhaiskasvatuksessa olevat lapset ovat iältään 0–6-vuotiaita. Varhaiskasvatustilain (2018/540) määrittelee lapsen oikeuden varhaiskasvatukseen. Lisäksi varhaiskasvatustilain säädetään, kuinka varhaiskasvatus tulee järjestää ja tuottaa. Varhaiskasvatustilain (2018/540 2§) mukaan varhaiskasvatus tarkoittaa lasten suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksesta, hoidosta ja opetuksesta muodostunutta kokonaisuutta. Varhaiskasvatuksessa painottuu pedagogiikka.

Raitilan ja Siipaisen (2017, 283) mukaan päiväkodit ovat paikkoja, jotka on tehty lapsia varten. Päiväkodin ympäristö tulee Suomessa tutuksi jokaiselle lapselle viimeistään esiopetuksen vaiheessa. Päiväkodin arjen toimintoihin osallistuvat niin päiväkodissa työskentelevät henkilöt kuin lapsetkin. Kaikilla on oma vaikutuksensa, millaiseksi pedagoginen toimintaympäristö muodostuu.

Hyvä ja laadukas varhaiskasvatus vaatii varhaiskasvatukseen työntekijöiltä tietämystä, miksi ja miten varhaiskasvatusta toteutetaan (Kronqvist 2011, 10). Opetushallituksen (2014) mukaan varhaiskasvatus ja esiopetus sekä perusopetus rakentavat kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin näkökulmasta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja pohjan elinikäiselle oppimiselle. Opetushallituksen (2022) mukaan varhaiskasvatus on tärkeä ajanjakso lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Varhaiskasvatukseen päämääränä on lapsen oppimisen edellytyksien tukeminen, elinikäisen oppimisen edistäminen ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttaminen inkluusiivisten periaatteiden mukaisesti. Näihin toimintaperiaatteisiin kuuluvat kaikkia lapsia koskevat yhtäläiset oikeudet, tasa-arvoisuus, yhdenvertaisuus, syrjimättömyys, moninaisuuden arvostaminen sekä sosiaalinen osallisuus ja yhteisöllisyys.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa valmistellessa on tärkeää tunnistaa lapsen taidot ja osaaminen, kiinnostuksen kohteet ja yksilölliset tarpeet. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma on pohja toiminnan suunnittelulle ja arvioinnille. Lasten varhaiskasvatussuunnitelmista

nousevat tavoitteet huomioidaan ryhmän toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma tehdään lapsen aloittaessa päiväkodin tai perhepäivähoidon. Suunnitelma käydään läpi vähintään kerran vuodessa ja tarkennetaan lapsen tarpeiden perusteella. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan merkittävät tavoitteet ovat työntekijöiden pedagogisen toiminnan pohja. Pedagogisella toiminnalla ja oppimisympäristöllä vahvistetaan lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. (Opetushallitus 2022.) Näitä periaatteita noudatetaan niin sisätiloissa toteutettavassa opetustoiminnassa kuin muissakin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen ympäristöissä.

Lapsi ei ole irrallaan ympäristöstä, jossa lapsi on kasvanut ja missä lapsi on taitonsa, arvonsa ja kulttuuriset mallinsa oppinut (Kronqvist 2011, 10). Varhaiskasvatuksessa oppimisen perustana ovat lapsen aikaisemmat kokemukset, lasten mielenkiinnon kohteet ja taidot. Tärkeää on, että uusilla opittavilla asioilla on yhteys lasten kehittyviin valmiuksiin ja kokemuksiin. Varhaiskasvatus on kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, joka tapahtuu työntekijöiden, lasten ja ympäristön vuorovaikutuksessa. Laadukas pedagoginen toiminta tukee lasten laaja-alaisia taitoja. (Opetushallitus 2022.) Varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin arvioimista tulee tehdä säännöllisesti ja siihen tulee käyttää aikaa (Kronqvist 2011, 28). Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden oppimiskäsityksen mukaan lapset kasvavat, kehittyvät sekä oppivat vuorovaikutuksessa lähiympäristön ja toisten ihmisten kanssa.

Oppimisnäkemyksessä lapset nähdään aktiivisina toimijoina. Lapset oppivat parhaiten tuntiessaan olonsa turvalliseksi. Myönteiset tunnekokemukset ja kommunikaatio edistävät oppimista. Varhaiskasvatuksessa toimitaan yhteisönä, jossa aikuiset ja lapset oppivat yhdessä toisiltaan. Lasten kunnioittava kohtaaminen, lasten ajatusten kuunteleminen ja aloitteisiin reagointi tukevat lasten osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja. Osallistumisen ja vaikuttamisen kautta myös lasten itseluottamus kasvaa. (Opetushallitus 2022.)

Esiopetusta ohjaa perusopetuslaki. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet ovat opetushallituksen antama määräys. Perusopetuslain (1998/628) mukaan oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta. Esiopetusopetusta järjestettäessä tulee huomioida, että esiopetukseen osallistuvilla lapsilla on myös mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuksen palveluita. Jos esiopetusta järjestetään varhaiskasvatuslain (2018/540) monumentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettussa päiväkodissa tai

perhepäiväkodissa. Esiopetukseen sovelletaan lisäksi, mitä varhaiskasvatuslaissa säädetään. Esiopetus kestää vuoden (Perusopetuslaissa 1998/628). Esiopetukseen osallistuva lapsi voi kuulua myös varhennetun- tai pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin.

Kunnat laativat esiopetuksen opetussuunnitelman ja toteuttavat esiopetusta näiden säädösten pohjalta. Esiopetuksen opetussuunnitelman tehtävänä on laadukkaan ja tasa-arvoisen esiopetuksen yhdenvertainen toteutuminen Suomessa. Esiopetus on maksutonta opetusta, jota lapset saavat vuoden ennen koulun aloitusta. Esiopetus on osa varhaiskasvatusta ja se on merkittävä aikakausi lapsen elämässä. Esiopetuksessa edistetään yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa lapsen kasvu, kehitystä ja oppimisen mahdollisuuksia sekä tuetaan lapsen myönteistä minäkuvaa ja näkemystä itsestään oppijana. Esiopetuksessa hyödynnetään varhaiskasvatukseen sovellettavissa olevaa pedagogiikkaa. Lisäksi huomioidaan lasten mielenkiinnon kohteet opetusta suunniteltaessa ja toteutettaessa. Leikin eri muodot ovat läsnä esiopetuksen arjen toiminnassa. (Opetushallitus, n.d2.) Esiopetus on keskeinen ajanjakso lapsen elämässä. Toiminta esiopetuksessa suunnitellaan ja toteutetaan niin, että lapsilla on mahdollisuus innostua, kokeilla ja oppia uutta. Toiminta esiopetuksessa on johdonmukaisesti suunniteltua ja lapsilähtöistä. Toiminnan tehtävänä on vahvistaa lapsen myönteistä minäkuvaa ja käsitystä itsestään oppijana. Esiopetusta uudistetaan ja järjestetään inklusion perusteiden mukaan. (Opetushallitus 2014.)

Esiopetus on eheyttävää opetusta, joka rakentuu eri laajuisista ja eri tavoilla toteutetuista oppimisen kokonaisuuksista. Oppimiskokonaisuuksien pohjana ovat lasten mielenkiinnonkohteet. Leikki ja lasten muut ominaiset tavat oppia ja työskennellä ovat opetuksen ja toiminnan perusta. Oppimiskokonaisuuksien toteutusaika- ja tapa vaihtelevat aiheen, tilanteen ja lasten oppimisen etenemisen mukaan. (Opetushallitus 2014.)

Esiopetuksen oppimisympäristönä hyödynnetään ulko- ja sisätiloja, lähialueen luontoa ja rakennettua ympäristöä. Esiopetuksessa hyödynnetään myös tieto- ja viestintäteknologiaa. Lisäksi esiopetus hyödyntää eri yhteistyökumppaneiden tarjoamia mahdollisuuksia. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt rakentavat lapsille kokonaisvaltaisen oppimaiseman ja kannustavat omatoimiseen ja yhdessä oppimiseen. (Opetushallitus 2014.)

Lapset osallistuvat oppimiskokonaisuuksien suunnitteluun ja toteuttamisen arviointiin opettajan ohjauksessa. Oppimiskokonaisuuksien tulee tarjota lapsille oppimiskokemuksia, jotka ovat uusia ja lapsia kiinnostavia. Keskeistä on, että jokaisella lapsella on mahdollisuus

oppia ja työskennellä omaan tahtiinsa ja kehittää osaamistaan yhdessä toisten lasten, opettajien ja muiden työntekijöiden kanssa monipuolisissa oppimisympäristöissä. Opetusta ja oppimisen edellytyksiä tukevat toimintatavat ja muut järjestelyt suunnitellaan ja toteutetaan lapsiryhmän tarpeiden mukaan. Tukea annetaan myös ennakoivasti ja suunnitelmallisesti. (Opetushallitus 2014.)

1.2 Leikki

Leikki on keskeinen osa ulkona tapahtuvaa oppimista ja se tukee monia oppimisen alueita. Leikki on lapsille luontainen tapa toimia ja leikin avulla lapset oppivat uutta. Lehtisen ja Koivulan (2017, 177) mukaan päiväkotia on merkityksellinen lasten ja aikuisten muodostama yhteisö, jonka toimintakulttuuri ja säännöt rakentavat reunaehdot sille, millaisia leikkejä päiväkodissa leikitään. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2016) korostetaan, että varhaiskasvatuksen työntekijän tehtävä on dokumentoida ja havainnoida leikkiä.

Lähtökohtana on, että työntekijä havainnoi lasten leikkiä leikin ulkopuolelta ja tekee tulkintoja leikistä. Leikkiä voi myös tarkkailla leikin sisäpuolelta, leikkijän roolista katsottuna. Leikkiin osallistuessa varhaiskasvatuksen työntekijä voi oppia enemmän asioita liittyen lasten leikkitaitoihin ja sosiaalisiin suhteisiin. (Lehtinen & Koivula 2017, 180.)

Leikki rakentuu oppimisesta, liikkeestä ja ilosta vuorovaikutuksessa toisten lasten ja aikuisten kanssa (Drougge 2007, 12). “Leikki on ilmiömäistä”, siinä lapsi kehittää omia taitojaan jatkuvasti. Lapsen uteliaisuus toimii lapsen toiminnan sisäsyntyisenä innoittajana. Lapset menevät leikkeihin ja lähtevät leikeistä pois. Lapset leikkivät suunnitellakseen myös, miten leikki jatkuisi. Leikin avulla lapset käsittelevät arkielämässä kohtaamiaan haasteita ja jakavat kokemuksiaan. (Drougge 2007, 15–16.)

Keskeistä on, että leikkiympäristö on tarkasti valittu lapsille sopivaksi. Tämä ei vaadi rakennettuja ympäristöjä kuten leikkipuistoja tai kalliita materiaaleja. (Drougge 2007, 12.)

Metsä antaa paljon mahdollisuuksia mielikuvituksen käyttöön ja mielikuvitusleikille. Mielikuvituksen kautta lapsi rakentaa omaa ymmärrystään todellisuudesta. (Drougge 2007, 13.) Luonnossa oleminen stimuloi mielikuvitusta ja eläytymiskykyä enemmän kuin rakennetut leikkipaikat. Kun aikuiset ovat leikissä läsnä ja leikissä mukana, aikuisilla on mahdollisuus havainnoida lapsia ja huomata, mitä lapset osaavat. Näiden havaintojen pohjalta työntekijät voivat suunnitella toimintaa. Kun aikuinen oppii tuntemaan lasten ajatusmaailmaa ja ymmärtämään lasten leikkejä, aikuinen saa ideoita leikkipaikkojen

rakentamiseen. Ympäristö ja ympäristön materiaalit innostavat lapsia leikkimään ja ohjaavat lasten leikkejä. (Drougge 2007, 13–15.)

1.3 Pedagogiikka ja ulkona opettamisen pedagogiikka

Pedagogiikka tarkoittaa kasvatusta ja opetusta käsittelevää tutkimustietoa sekä näihin liittyviä toiminnan edellytyksiä, tavoitteita ja materiaaleja. Pedagogin eli lasten kanssa työskentelevän aikuisen tulee osata tavoitteellista kasvatusta ja opetusta varten vaaditut taidot. (Drougge 2007, 21.)

Ulkona tapahtuva opetus on monesta eri asiasta rakentuva kokonaisuus eli fuusio. Ulkona opettamisen fuusiopedagogiikan kantavana ajatuksena on, että opetus ei ole pelkästään yhteen paikkaan, aikaan tai oppiaineeseen kiinnitettyä vaan se voi olla niiden sekoitus. Oppiaineita voidaan opettaa erikseen, rinnakkain ja yhdistettynä. Ulkona opettamisen fuusiopedagogiikassa pidetään tärkeänä tutkimuksellisuutta, toiminnallisuutta ja kokemuksellisuutta. Lasta ei nähdä ainoastaan toiminnan kohteena vaan osallisena. Lapsi nähdään vastuullisena ja ajattelevana yksilönä. Ulkona toteutettu opetus on läheisesti kytköksissä luokassa toteutettuun opetukseen. Näissä oppimisympäristöissä ilmenevät opetuksen osa-alueet liittyvät toisiinsa ja tukevat toisiaan. (Kaasinen & Myllyniemi 2023, 232–233.)

Ulkona-opetuksen toteuttamiseen on monia erilaisia tapoja: 1. Ulkona opettaminen liittyy oppiaineeseen esimerkiksi liikuntaan ja ympäristöoppiin. 2. Luokkahuoneopetus siirretään ulos eikä toimintaan tai sen sisältöön tehdä muutoksia. 3. Luokkahuoneopetuksen toiminnan osia siirretään ulos. 4. Minkä tahansa oppiaineen opetus suunnitellaan ulos joko yhden tai useamman tunnin mittaiseksi. (Kaasinen & Myllyniemi 2023, 232.) Ulkona opettamista voi perustella monilla eri tavoilla. Ulkona opettaminen antaa monipuolisen mahdollisuuden uudistuvaan oppimiseen. (Kaasinen & Myllyniemi 2023, 228.)

Monilla opettajilla on vieläkin kynnys lähteä oppimaan ulos asioita lasten kanssa. Ulkona opettamista estävinä tekijöinä nähtiin lasten vähäinen vaatetus, puutteellinen tieto ulkona toimivista opetusmenetelmistä ja isot vaatimukset opetuksen sisällön suhteen. Yhtenä tärkeänä asiana nähtiin turvallisuus. Yhteisopettajuus on tukenut ulkona opettavien opettajien opetusta. Ulkona lasten kanssa toimii kaksi työntekijää, toimittaessa isomman lapsiryhmän kanssa. Opettajilla on myös mahdollisuus saada koulun ulkopuolista tukea ulkona opettamiseen. Näitä tahoja ovat esimerkiksi Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liiton järjestämät luontokoulupäivät. Opettajien ja varhaiskasvatuksen työntekijöiden

täydennyskoulutukset ovat rohkaisseet ja innostaneet monia opettajia opettamaan ulkona. (Kettunen & Laine 2018.)

1.4 Yhteistyötaidot osana oppimista

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on tärkeää opetella yhteistyötaitoja. Nämä taidot muodostavat pohjan erilaisissa ryhmissä toimimiselle esimerkiksi koululuokassa ja työelämässä toimimiselle. Yhteistyötaidot ovat keskeinen osa sosiaalisia taitoja.

Vuorovaikutus, ryhmässä tekemällä oppiminen ja yhteiseen päämäärään sitoutuminen johtavat kohti kasvua, kehitystä ja oppimista. Ympäristökestävä kehityksen näkökulmasta keskeistä on sosiokulttuurinen oppimisenäkemys, jossa tietoa ja oppimista kootaan yhteisöllisesti (Parikka-Nihti & Suomela 2014, 99–100). Tämä tarkoittaa sitä, että lapset oppivat toinen toisiltaan ryhmässä toimiessaan. Parikka-Nihti ja Suomelan (2014, 100) mukaan lapsen kehittyessä koko lapsiryhmä oppii uutta ja kehittyy.

Oppimisen, kasvun ja kehityksen pohjana ovat lasten henkilökohtaiset kokemukset, tiedot ja ymmärrys. Nämä tekijät vaikuttavat siihen, mihin lapsi kiinnittää huomionsa ja mitä lapsi pystyy havaitsemaan. Eheyttävän oppimisen ja opetuksen mukaan oppiminen on sarja yhteyksiä ja niistä rakentuneita kokonaisuuksia. Eheyttävän oppimisen työtapoja ovat muun muassa tutkivan ja ongelmalähtöisen oppimisen projekti- ja teematyöskentelyt. (Parikka-Nihti & Suomela 2014, 100.)

1.5 Luonnon merkitys lapsille

Lapsille on luontaista kiinnostus ympäristöä kohtaan. Aikuiset voivat tukea lasten kiinnostusta monin eri tavoin. Tutkimusten mukaan lapsuusvuosilla on iso merkitys ympäristöstä välittämisen, huolehtimisen ja luonnontieteellisen ymmärryksen rakentumiselle. (kts. Suomela 2016, 133.)

Esi- ja alkuopetusikäisille lähiympäristö on merkittävä. Monipuolinen ympäristö tarjoaa paljon mahdollisuuksia havainnointiin ja havaintojen tekoon. Kokonaisvaltaiset ympäristöelämykset rakentuvat, kun ympäristöä on mahdollista muokata ja kokeilla. Havainnoinnin taito vaatii opettelua. Lapset oppivat ympäristön tulkitsemisen taitoja jo varhaislapsuudessa. Luonnontieteellisen tiedon huomioiden tekeminen vaatii taitoa erottaa oletus siitä, mitä aistien avulla on mahdollista havaita. (Suomela 2016, 137–138.) On tärkeää, että lapset saavat monipuolisia kokemuksia erilaisista ympäristöistä. Niin rakennetusta kuin luonnontilaisesta ympäristöistä.

Kun tietoa hyödynnetään arjessa, siitä tulee lapsille merkityksellistä (Juuti 2016, 11). Lasten pohdintojen teko ja dokumentointitaitojen vahvistaminen on myös lapsen itsetunnon tukemista. Lasten mielenkiinnosta jotain ilmiötä kohtaan voi alkaa projektityö. (Suomela 2016, 142.) Metsässä näkyvät luonnonilmiöt ja tapahtuvat voivat herättää lapsissa monenlaisia kysymyksiä. Näihin kysymyksiin voidaan lähteä etsimään vastauksia yhdessä lasten kanssa. Ammattitaitoinen työntekijä osaa herättää lapsen mielenkiinnon sekä osaa pitää mielenkiintoa yllä (Suomela 2016, 142).

1.6 Ulkoympäristöjen ja lasten leikin välinen dynaaminen suhde

Tässä kandidaatin tutkimuksessani kuvaan aiempia tutkimuksia luonnossa ja metsässä tapahtuvaan oppimiseen ja leikkimiseen liittyen. Niiden tarkastelu auttaa ymmärtämään, mitä on tutkittu ja mitä asioita on hyvä tutkia lisää. Aiempien tutkimusten tarkastelu auttaa myös ymmärtämään, miten tutkittava ilmiö voi näyttäytyä erilaisessa kontekstissa.

Sandseterin, Storlin ja Sandon (2022) tutkimuksessa: *The dynamic relationship between outdoor environments and children's play*, tarkasteltiin, miten lapset hyödyntävät varhaiskasvatusympäristön ominaisuuksia, kuten tiloja ja materiaaleja, ja osallistuvat erilaisiin leikkeihin. Tutkimukseen osallistuvat lapset olivat iältään 3–6-vuotiaita.

Leikki on lapsille kokemusten oppimisen ja kehittymisen perustoiminto. Varhaiskasvatuksen leikkiympäristöillä ja niiden ominaisuuksilla on suuri merkitys lapsen mahdollisuuksiin luoda ja osallistua erilaisiin leikkeihin. (Sandseter ym. 2022.) Leikki on jatkuvasti läsnä lasten toiminnassa. Leikki on lapsille ominainen tapa oppia. Lapset eivät leiki ainoastaan oppiakseen vaan nauttivat leikkimisestä. (kts. Sandseter ym. 2022.) Leikin näkeminen kaikkien lasten perustarpeena ja oikeutena mahdollistaa turvallisen paikan leikille (Kernan 2007). Leikkiä varten lapset tarvitsevat leikkimisympäristön, ja erilaiset ympäristön ominaisuudet voivat tukea erilaisia leikkejä (kts. Sandseter ym. 2022).

Lapsiystävällisen ympäristön kriteerejä tarkasteltaessa nousee esille kaksi keskeistä kriteeriä: ympäristöressurssien monimuotoisuus sekä pääsy leikkiin ja etsintään. Korkealaatuiset ulkoilmaympäristöt tarjoavat laajan valikoiman erilaisia tiloihin, laitteisiin ja materiaaleihin liittyviä mahdollisuuksia, jotka kannustavat lasta erilaisiin leikkeihin ja toimintaan sekä mahdollistavat lapsen itsenäisen liikkumisen. Lasten leikkiminen vaikuttaa leikkitaloihin ja materiaaleihin. Lapsen yksilölliset piirteet ja kokonaiskehityksen taso vaikuttavat leikin sisältöön ja leikin muotoihin. Kun lapset oppivat motorisia taitoja, lisääntyy lasten toiminnallisuus ja esineleikki. Roolileikki ikätovereiden ja aikuisten kanssa sekä parantaa että

vaatii kognitiivisia taitoja ja lisää sosiaalista vuorovaikutusta. Lasten mielenkiinnon kohteet ja toiveet leikkiympäristöön liittyen ovat tärkeitä leikin kehittymisen kannalta. (Sandseter ym. 2022.)

Dynaamiset tavat, joilla lapset havaitsevat ja käyttävät ympäristönsä piirteitä, ovat monimutkaisia, ja niille on ominaista sekä ennustettavuus että arvaamattomuus. Lasten ulkoleikin ohjaajilla pitäisi olla sekä perustietoa että ymmärrystä ennustettavuudesta ja siitä, miten lapset näkevät mahdollisuudet ja toteuttavat niitä. Samalla ohjaajien tulee olla tietoisia siitä, kuinka yksittäinen lapsi käyttää omia kokemuksiaan, ideoitaan, havaintojaan ja luovuuttaan kehittääkseen leikkiä dynaamisella ja arvaamattomalla tavalla.

Ennakoimattomuus on yksi tärkeimmistä tekijöistä lasten leikissä, ja ennustamattomuus edustaa ainutlaatuisia hetkiä leikissä, joissa lapset luovat merkitystä ja laajentavat kokemuksiaan. Lasten leikkiympäristöjä kehitettäessä voidaan ohjata jonkinlaista ennustettavuutta siihen, miten lapset voivat toteuttaa ympäristön etuja. Siitä huolimatta tulee aina vastaan odottamattomia tapoja, miten lapset näkevät ja ovat vuorovaikutuksessa ympäröivän ympäristön kanssa. (kts. Sandseter ym. 2022.) Kun lapsi leikkii ja toimii luonnossa, leikissä mahdollistuu ennakoimattomuus ja arvaamattomuus, esimerkiksi säätiloja ei voi ennustaa. Suunnitelmat voivat muuttua yhtäkkiä säätilan, lasten havaintojen tai luonnossa olevien leikkimateriaalien pohjalta.

1.7 Luonnossa oppiminen ja varhaislapsuuden luontokokemukset

Tässä kandidaatintutkimuksessani kuvaan aikaisempien tutkimuksien perusteella, millaisia taitoja luonnossa toiminen lapsille opettaa. Luonnossa toimiessaan lapset oppivat muun muassa kestävän kehityksen taitoja ja jokaisen oikeuksia.

Glettlerin ja Rauhin (2020) tutkimuksessa selvitettiin, kuinka paljon lapset ulkoilevat, miten lapset hahmottavat luonnon ja kuinka lapset toimivat luonnon suojelemiseksi. Lisäksi tutkimuksessa selvitettiin, miten lapset huomioivat kestävän kehityksen toiminnassaan. Tutkimus toteutettiin tapaustutkimuksena ja tutkimuksessa tutkittiin 5–8-vuotiaita lapsia. Tutkimuksessa haastateltiin yhtä päiväkotiryhmää ja yhtä alakoulun luokkaa, jossa oli ulkoilu- ja ympäristöhankkeiden painotus. Tutkimuksessa haastateltiin ryhmien työntekijöitä, lapsia ja lasten vanhempia. Lasten vanhempia haastateltiin kyselylomakkeiden avulla. (Glettler & Rauh 2020.)

Monesti lapset näkevät luonnon ainoastaan leikkipaikkana, mutta lasten asenne muuttuu ajan kuluessa ja lapset oppivat ottamaan vastuuta luonnon suojelusta ja lasten yhteys luontoon syvenee. Tutkimuksen aineisto kuvaa, että molempien yksiköiden lapset kokivat vahvasti luontoympäristön ja lapset reagoivat vahvasti, jos lapset kokivat jonkun toiminnan olevan luonnolle haitaksi. Lapset ovat uteliaita ja kiinnostuneita luonnonympäristöstä. Lapset osoittavat myös sinnikkyyttä tutkiessaan ympäristöään. Luonnossa toimimisella oli monia positiivisia vaikutuksia. Luonnossa toimiminen tuki lasten sosiaalisia taitoja, luovia ratkaisuja, luonto paransi lasten fyysisiä taitoja. (Glettlér & Rauh 2020.)

Molemmissa haastatteluissa tuli ilmi, että lapset olivat vapaan leikin aikana luovia ja lapset kehittävät strategioitaan muun muassa rakentaakseen jotain tai motivoitakseen muita osallistumaan leikkiin. Haastatteluissa kysyttiin lasten unelmapäiväkodista. Haastatteluissa tuli ilmi, että luonto oli lapsille tärkeä ja keskeinen elementti päiväkodin ympäristössä. (Glettlér & Rauh 2020.)

Koulun opettajat myös huomasivat, että joidenkin lasten oli vaikeaa keskittyä ulkona toteutetun opetuksen aikana, koska lasten tarkkaavaisuus suuntautui tällöin moniin erilaisiin luonnossa oleviin ärsykkeisiin (Glettlér & Rauh 2020). Lapsen keskittyminen opetukseen voi heikentyä ja huomio kiinnittyä ympäristön ääniin ja eläimiin.

Lapsien vastuunottaminen omasta toiminnasta ilmeni molemmissa haastatteluissa. Koulussa painottui päiväkotia enemmän taito itsenäiseen työskentelyyn. Vastuullisuus oli molemmissa oppilaitoksissa tärkeä näkökohta suunnitteluun ja toiminnan toteutukseen liittyen. Tärkeänä pidettiin myös kaveritaitoja, taitoa olla empaattinen ja myötätuntoinen. Myös motivoitunutta asennetta ja taitoa motivoida muita arvostettiin. Tutkimuksen tulosten mukaan lasten ulkoiluajan lisääminen voisi edistää kestävämpää tulevaisuutta. (Glettlér & Rauh 2020.) Lapset oppivat luonnossa toimiessaan arvostamaan luontoa ja lapset oppivat, kuinka luonnossa tulee toimia. Kun lapset pitävät luontoa tärkeänä, lapset haluavat suojella sitä.

1.8 Lasten kanssa vietetyn ulkoilujan merkitys lasten kehitykselle

Knightin 2017 tutkimuksessa: Forest school in practise tutkittiin kahden luontopäiväkodin toimintaa ja syitä siihen, miksi nuorten lasten on tärkeää viettää aikaa ulkona. Knight (2017) kuvasi tutkimuksessaan ensin Auchelon luontopäiväkotiä, joka on lähellä Perthiä Scottlannissa. Päiväkodissa olevat lapset olivat iältään kahdesta vuodesta ylöspäin. Knightin (2017) mukaan päiväkodin opetussuunnitelma on luontoperustainen. Auchelon päiväkodin rakennukset sijaitsevat rinteiden juurella metsäalueella. Alueella on mutakeittiö, tulipaikka ja viljelty alue lasten ruoaksi. Alueet sulautuvat toisiinsa ja tukevat kokeilevaa oppimista. Mutkittavat polut johtavat metsään. Polkujen varrella on kaatuneita puita, joille voi kiivetä ja erilaisia rakenteita, joista on tehty monenlaisia rakennelmia. Yhdessä kohtaa aluetta näkyy järvi, joka on rajattu aidalla paikallisten tarkastajien ohjeiden mukaan. Se on ainoa selkeästi nähtävillä oleva tilarajaus. (Knight 2017.)

Knight (2017) kertoo toisesta metsäpäiväkodista Sevenoaksista, joka sijaitsee Sevoanoksia Kentissä. Yksikkö toimii kokonaan ulkona ja yksikön ainoa suojana on suuri teltta. Teltasta löytyy kirjoja ja peittoja, joiden avulla voidaan luoda kodikas paikka, jossa on mahdollisuus rauhoittumiseen. Vessana toimii kompostikäymälä.

Knight (2017) kertoo, että Sevenoaksin päiväkotia on ryhmätoimintainen ja avoinna kolme kertaa viikossa klo. 9.00–14.00 ja kahtena päivänä klo. 9.00–12.00. Päiväkodin toimintaan osallistuvat lapset ovat iältään 3–5-vuotiaita ja osallistuvat päiväkodin toimintaan vähintään kaksi kertaa viikossa. Koulujen loma-aikana päiväkodin tiloihin otetaan myös vanhempia lapsia, jotka ovat 6–7-vuotiaita. Toimintahetkien aikana pidetään aina taukoja nuotion ääressä, jossa voidaan valmistaa lämmintä ruokaa ja juomaa. Pieni metsä toimii Sevenoaksin päiväkodin keskuksena. Sen lisäksi aluetta ympäröivät pellot ja pieni viheralue johtaa metsän vastakkaiselle puolelle.

Päiväkodissa keskeistä on luonnon tutkiminen. Luontoa tutkitaan kaivamisen keräämisen ja luonnonilmiöiden havainnoinnin avulla. Päiväkodilla on rakennustyökaluja käytössä, joka kannustaa matematiikan harjoitteluun luonnonmateriaalien avulla. Päiväkodissa fyysistä kehitystä tuetaan metsässä tutkimalla, puissa kiipeilemällä, rakentamalla pesiä, tekemällä keinulautoja. Nuotion lähellä on mahdollisuus päivittäiseen keskusteluun ja pohdintaan, musiikkipeleihin, tanssiin, lauluun ja loruiluun. (Knight 2017.)

Knight (2017) mukaan mielenkiintoista on, että kummassakaan tutkimusympäristössä ei ole alle 2-vuotiaita lapsia. Tutkimuksessa huomattiin, että kokopäivän kestävä ulkoilu oli haastavaa alle 2-vuotialle lapsille. Näissä kahdessa edellä mainitussa yksikössä lapset voivat kulkea erilaisissa maastoissa, kiivetä puihin, rakentaa erilaisia pesiä puista ja pensaista. Toiminnassa tulee kuitenkin huomioida myös muita lapsen elämässä meneillään olevia asioita. Lasten kehot kehittyvät yksilöllisesti. Myös turvallisuustekijät tulee huomioida luonnossa toimittaessa. (kts. Knight 2017.)

Yhteenvetona Knight (2017) toteaa, että lasten on vietettävä säännöllisesti aikaa ulkona luonnollisessa ympäristössä. Tämä auttaa lapsia pysymään terveenä ja kehittymään tasapainoisesti. Vaikka lapset nauttivat ulkoilusta säätilasta riippumatta, monet aikuisista eivät. Molempien tapauksien pääpointtinsa oli, että ilman kokemuksellista koulutusta on haastavaa varmistaa, että lapsilla on lasten tarvitsemat ulkokokemukset.

1.9 Metsämörritoiminta

Toinen kandidaatintutkimuksessa haastattelemistani yksiköistä hyödyntää metsämörritoimintaa, johon Suomen Latu pitää koulutuksia. Metsämörritoiminta on suunnattu 5–6-vuotiaille lapsille. Suomen Ladun järjestämässä metsämörrikoulutuksessa varhaiskasvatuksessa työskentelevät henkilöt saavat ajantasaista koulutusta ja tietoa siitä, mitä luonnossa voi lasten kanssa tehdä ja mitä luonnossa toimiessa tulee ottaa huomioon (kts. Suomen Latu, n.d3).

Metsämörritoiminnan pohjalla on Friluftsförbundetin kehittämä Luonnossa kotonaan toiminta. Luonnossa kotonaan toiminnassa keskeistä on tarjota lapsille luontoelämyksiä ryhmissä. Toiminnassa ulkoilu- ja ympäristökasvatusta kuljetetaan mukana kaikissa oppiaineissa tietoaineista taitoaineisiin. (kts. Drougge 2007, 20–21.)

Luonnossa kotonaan pedagogiikka ei ole tieteellinen teoria. Se merkitsee teoreettista ajatusmallia, jossa lapsia kasvatetaan ja opetetaan luonnon ja ulkoelämän kautta. Luonnosta opitaan luonnossa toimiessa. Luonnossa kotonaan toiminnassa luontoa käytetään eri vuoden aikoina ja erilaisissa sääolosuhteissa (Drougge 2007, 21–23). Luonnossa kotonaan-toiminnan työtapoihin kuuluvat leikki, ulkoilmatoiminta, luova toiminta sekä yhteistyö huoltajien kanssa. Luonto tukee lasten mielikuvituksen käyttöä ja rakentaa hahmottamisen taitoja. (Drougge 2007, 34.)

Metsämörrikoulussa lapset luovat tunnesiteen luontoon. Tähän tunteeseen liittyvät asenteet, arvot ja samaistuminen. (Nikkinen 2000, 29.) Metsämörrikoulussa lapset oppivat nauttimaan luonnossa olemisesta ja toimimaan luonnosta. Ulkona toimiessa lapset oppivat ottamaan vastuuta ja lasten itsetunto kasvaa. (Nikkinen 2000, 30.)

Lapset oppivat asioita tehden ja toimien. Lapsilla on synnynnäinen kiinnostus lähiympäristöä kohtaan. Elävä ja eloton luonto on lapsista erityisen kiinnostava. Kysymällä kysymyksiä lapsi kerää tietoa ja muodostaa tietorakenteita erilaisista asioista. Aikuisen välinpitämättömyys tuhoaa lapsen luontaisen innostuksen. (Nikkinen 2000, 33.) Leikkimällä lapsi oppii tiedostamattaan monia taitoja (Nikkinen 2000, 38). Leikki antaa lapsille tavan aistien kokemiseen luonnossa (Nikkinen 2000, 49). Luonto luokkahuoneena tarjoaa mahdollisuuden liikkumiseen, leikkimiseen ja tutkimiseen. Luonnossa kotonaan toiminnassa keskeisessä asemassa ovat myös erätaidot ja luontoelämykset. (Kettunen & Laine 2018.)

2. Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, miten metsässä tapahtuva varhaiskasvatus ja esiopetus eroavat pääasiassa sisätiloissa toteutettavasta opetuksesta.

Tutkimuskysymykseni tässä tutkimuksessa ovat:

Miten varhaiskasvatusta ja esiopetusta toteutetaan metsässä?

Millaisia asioita tulee huomioida, kun varhaiskasvatusta/esiopetusta toteutetaan metsässä?

Haastattelukysymykset:

Millaisia asioita varhaiskasvatuksen työntekijöiden tulee huomioida toteuttaessaan varhaiskasvatusta tai esiopetusta luonnossa?

Millaisia pedagogisia toimintatapoja varhaiskasvatuksen työntekijät hyödyntävät metsässä toimiessaan? / Millaisia toimintatapoja varhaiskasvatuksen työntekijät hyödyntävät ja mikä on mahdollista vain metsässä?

Miten varhaiskasvatuksen työntekijät suunnittelevat metsässä tapahtuvan opetuksen ja kuinka työntekijät huomioivat erilaiset oppijat?

2.1 Tutkimusmenetelmä

Tutkimus on tapaustutkimus, jonka aineisto on kerätty kahden päiväkodin luonnossa toimivien ryhmien työntekijöiltä haastattelulla. Tutkimusmenetelmäksi valitsin tapaustutkimuksen, koska halusin syventyä tässä tutkimuksessa kahden päiväkodin luonnossa toimivien ryhmien toimintatapoihin.

Tapaustutkimuksessa tarkoituksena on tutkia perusteellisesti vain yhtä tai muutamaa ilmiötä. Tapaustutkimuksen avulla yritetään ymmärtää yksittäisiä tapauksia niiden omassa erityisessä näkökulmassa ja asiayhteydessä. (Jyväskylän yliopisto, n.d4.) Tapaustutkimuksessa pyritään luomaan mahdollisimman monipuolinen kuva tapauksesta tutustumalla tapaukseen kokonaisvaltaisesti. (Tietoarkisto, 2021). Tapaustutkimuksen kannalta kiinnostuksen kohteena on työvaiheet ja yksittäistä tapausta tutkitaan yhteydessä ympäristöönsä. Aineisto kerätään havainnoin, haastatteluin ja dokumentteja tarkastellen. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2018, 134–135.)

Tapaustutkimusta voidaan tutkia kolmesta erilaisesta näkökulmasta. Näitä ovat faktanäkökulma, konstruktivistinen näkökulma ja kokemusnäkökulma. Faktanäkökulmassa tapausta tutkittaessa kiinnitetään huomiota, miten ne muuttuvat prosessin kuluessa. Konstruktivistisessä näkökulmassa kiinnostuksen kohteena tutkittaessa on vuorovaikutuksessa ilmenevät kulttuuriset merkitykset. Kokemusnäkökulma soveltuu hyvin esimerkiksi yksilöä tai pientä ryhmää koskevaan tapaustutkimukseen. (Tietoarkisto, 2021.) Tämän tutkimuksen pääpainona on kokemusnäkökulma. Aineisto kuvaa, miten työntekijät toteuttavat varhaiskasvatusta ja esiopetusta metsässä. Lisäksi aineisto kuvaa, millaisia asioita työntekijöiden tulee huomioida toteuttaessaan opetusta metsässä.

Tässä tutkimuksessa aineisto on kerätty ryhmähaastattelulla Länsi- ja Lounais-Suomesta. Tietoarkiston (2017) mukaan ryhmähaastatteluissa tarkoituksena ei ole perehtyä vain yksittäisiin vastauksiin, vaan kiinnostuksen kohteena on ryhmän vuorovaikutuksen kulku. Tällaisessa tilanteessa tutkijan rooli on erilainen verrattuna yksilöhaastatteluun. Tutkija on enemmän keskusteluun rohkaisija kuin haastattelija. Valitsin tutkimukseeni ryhmähaastattelun, koska uskon, että kaikilla ryhmän työntekijöillä on arvokkaita ajatuksia ”metsätoimintaan” ja metsässä tapahtuvaan opetukseen liittyen.

Tutkimus on haastattelumuodoltaan puolistrukturoitu haastattelu. Tutkimuksessa vastaamistapa on vapaa. Tietoarkisto (2021) mukaan puolistrukturoidussa haastattelussa tutkimuksen kysymykset laaditaan etukäteen ja esitetään samassa tai hieman eri muodossa. Hirsjärven ja kumppanien (2018, 209) mukaan avoin haastattelu tarkoittaa vapaata haastattelua, syvähaastattelua, informatiivista haastattelua ja strukturoimatonta haastattelua. Avoimessa haastattelussa haastatteliija selvittää haastateltavan ajatuksia, mielipiteitä, tunteita ja näkemyksiä sen mukaan, kun ne ilmenevät keskustelun aikana. Tässä tutkimuksessa haastattelut on äänitetty ja tallennettu Seafileen.

Tutkimuksessa haastatellut on merkitty H1, H2, H3 ja H4. Tämä suojaa haastateltavien anonymiteettiä.

2.2 Tutkimusryhmän toiminnasta

Kandiditutkimuksen haastatteluja varten muodostin tutkimusryhmän Senja Laakson ja Siikri Arkimiehen kanssa. Haastatteluaineistoja hyödynnettiin kahteen erilliseen kandiditutkimukseen, jotka molemmat ovat laadullisia tapaustutkimuksia. Tutkimusryhmän kanssa sovimme, että toteutamme molemmat haastattelut paikan päällä ja nauhoitamme ne nauhurilla. Valmiit nauhoitukset siirsimme Seafileen.

Ennen haastattelua kysimme ryhmien työntekijöiltä alustavasti, olisiko mahdollista tulla haastattelemaan työntekijöitä ryhmien toimintaan liittyen. Ryhmien työntekijät vastasivat myönteisesti. Alustavat luvat saatuamme otimme yhteyttä yksiköiden johtajiin ja kysimme haastattelumahdollisuuksista sekä lupa-asiakirjojen toimittamisesta. Sovimme tutkimusryhmässä haastattelukysymysten järjestyksen ennen haastattelutilannetta. Haastattelujen jälkeen litteroimme äänitteet ja aloitimme tutkimusaineiston käsittelyn itsenäisesti.

3 Tulokset

Haastattelussa esille nousi useita pääteemoja: joustavuus ja varasuunnitelma, turvallisuus, lasten ajatusten kuuntelu ja huomiointi, toiminnallinen opetus ja toiminnallisuus sekä luontosuhde. Työntekijät korostivat myös, että toiminnan suunnittelu ja toteutus tehdään lasten taitotason mukaan.

Turvallisuus

Yksi esille nousseista teemoista oli turvallisuus. Molempien haastattemieni ryhmien työntekijät kertoivat, että turvallisuuden merkitys korostuu metsässä toimittaessa. Metsää ei ole suunniteltu lasten oppimisympäristöksi, metsä on kasvanut itsekseen. Haastattelussa H1 toi esille, että ryhmän turvallisuussuunnitelma on tarkempi kuin muilla saman päiväkotiyksikön ryhmillä. H1 kertoi, että ryhmän turvallisuussuunnitelma on laaja ja tarkasti mietitty.

H3 ja H4 kertoivat, että turvallisuuteen liittyvistä tekijöistä on paljon keskusteltu liittyen siihen, mitä metsässä saa tehdä ja mitä ei. H3 kertoi, että esimerkiksi puuhun kiipeäminen oli yksi keskustelluista aiheista. Puuhun kiipeäminen metsässä on H4 mukaan sallittua ja yhdessä sovittu päätös.

Joustavuus:

Molempien ryhmien työntekijät kertoivat, että metsäryhmässä toimiessa joustavuus on tärkeää ja suunnitelmiin tulee muutoksia. Työntekijöiden mukaan muutokset voivat tapahtua nopeastikin. Suunnitelmiin vaikuttaa muun muassa säätila ja materiaalit. H4 kertoi, että kaikkiin säätiloihin pitää varautua. H4 mukaan säätiedotus voi olla luvannut aurinkoista, mutta sade voi kuitenkin yllättää. Tällaisessa tilanteessa ei saa mennä paniikkiin vaan toimintaa pitää pystyä muuttamaan tilanteeseen sopivaksi.

H1: *“Sää tekee sen, että pohjalle täytyy olla suunnitelma A, B ja C, joita käytetään sen mukaan.”* Säätilan lisäksi toiminnan suunnitteluun vaikuttaa myös paikalla olevien lasten määrä ja joskus voi tulla parempi idea tilalle.

Työntekijät kertoivat, että päivän toiminta tapahtuu sään mukaan ja työntekijöiden pitää pystyä muuttamaan toimintaansa nopeasti. H3, että suunnittelupäivien tärkeys nousee esille, kun mietitään toimintaa ja toiminnan mukauttamista. H3 mukaan metsäryhmässä toiminen voi olla vaikeaa, jos on tottunut toimimaan jonkun tietyn toimintakaavan mukaan.

Toiminnallinen opetus ja toiminnallisuus

Työntekijät kertoivat, että toiminnan pedagogisesta perustasta. H1: mukaan kaikki toimintatavat, joita käytetään ovat pedagogisia ja ei ole olemassa toimintamuotoja, jota olisi mahdollista toteuttaa vain metsässä. H1: *“Kaikki on mahdollista kaikkialla, mutta monen asian toteuttaminen on tosi paljon helpompaa metsässä.”*

Molempien ryhmien pedagogisessa toiminnassa esille nousee toiminnallisuus ja lapsilähtöisyys. H3: mukaan toiminnallisuus toteutuu metsässä huomattavasti isommassa määrin. H3: mukaan toiminnallinen pedagogiikka ja lapsilähtöisyys on isossa roolissa ryhmässä.

H3 ja H4 mukaan luonnossa on mahdollista toteuttaa opetusta leikinomaisesti ja lapsilta tulee opetuksesta vähemmän negatiivista palautetta toiminnallisesta opetuksesta verrattuna eskarikirjan ääressä saman toiminnan tekemiseen. Ulkona toteutettavissa eskaritehtävissä esille tulee myös kilpailuhenkisyys sekä toisten lasten kannustaminen. H3 ja H4 kertoivat, että istumista ja paikallaan olemisen harjoittelua tulee vähemmän ryhmän toiminnassa.

H4 kertoi, että koulun puolelta oli palautteena sanottu, että metsäeskarista kouluun siirtyvät lapset eivät jaksaneet istua pulpetissa ja seurata opetusta. Metsäeskarissa lapsilla jäänyt puuttumaan koululuokassa olemisen oppiminen, kun opetus on toteutettu vauhdikkaammin tehden. H4: näki tärkeämpänä sen, että toiminnalliset ja fyysisesti aktiiviset lapset oppivat ryhmän toiminnallisen opetuksen kautta kuin että oppisivat pulpetissa istuessa, mutta itse taidot jäisivät puuttumaan. H4: *”Ja sitten tämä eskarivuosi, mä näen sen, että tämä on tavallaan sellainen eräänlainen yhden lapsuuden viimeinen vuosi. Että sitten susta tulee se koululainen ja sulle tulee enemmän niitä sääntöjä noudatettavaksi. Niin se, että ei vielä pysäytetä tässä vaiheessa sen pienen ihmisen liikettä.”*

Päivärytmi

Molemmilla ryhmillä oli käytettävissään kota ja päiväkodin sisällä ryhmätila. Toisella ryhmällä oli isompi ryhmätila sisällä, jossa oli mahdollisuus lepo hetkeen ja toisella ryhmällä oli pienempi sisätila käytössään.

H3 kuvasi ryhmän päivärytmiä. H3 kertoi, että ryhmän lapset ovat kaikki paikalla kahdeksasta kahteentoista. Lapset syövät yhdessä päiväkodilla aamupalan. Aamupalan jälkeen ryhmällä on monia erilaisia mahdollisuuksia toiminnan toteuttamiseen.

H3 kertoi että, jos sää on hyvä, lasten kanssa mennään jo kello yhdeksältä kodalle ja ollaan siellä välipalaan asti eli kahteen asti. Joinain päivinä lasten kanssa välipala syödään myös kodalla ja tullaan kello kolmen ja puoli neljän aikaan päiväkodin pihaan. H3 kertoi, että on päiviä, kun lasten kanssa ollaan metsässä yhdeksästä kahteen asti.

H3 mukaan salipäivinä ryhmä on koko päivän päiväkodilla ja silloin muut ryhmät hyödyntävät kotaa. H3 kertoi, että ryhmässä hyödynnetään päiväkodin salia myös silloin, kun se ei ole muiden ryhmien käytössä. Jos ryhmä on ollut koko päivän ulkona, niin lapsille voidaan antaa myös mahdollisuus sisäleikille.

H3 kertoi, että ryhmän lapset syövät pääasiassa päiväkodilla ja lähtevät ruokailusta takaisin kodalle. H3 kertoi, että joskus ryhmällä on myös päiviä, kun puolet menevät kodalle ja puolet ovat päiväkodilla. H3 kertoi, että tällöin yhdessä mietitään, syödäänkö päiväkodilla vai kodalla ja tieto ilmoitetaan keittiölle.

H3 mukaan päivänrakenteessa kaikki vaikuttaa kaikkeen. Mikä on toiminnan suunnitelma ja miten se toteutetaan? Talven aikana lasten kanssa on oltu aamupäivä päiväkodilla ja opeteltu eskarikirjan asioita. Päiväkodin sisätiloista löytyvää älytaulua on käytetty opetuksessa hyödyksi. H3 kertoi, että heidän ryhmässään ei vietetä päivälepoa vaan mennään kodalle leikkimään. H3 kertoi, että tähän vaikuttaa se, että ryhmälle ei ole varattu päiväkodilta tilaa, jossa olisi sängyt. H3 lisäsi myös, että ryhmästä lähtee paljon ääntä ja kodalle siirtyminen mahdollistaa muiden ryhmien rauhoittumisen päivälevolle. H3 totesi, että loppuviikosta lasten keskittymiskyky on matalampi, kuitenkin viikonlopun aikana lapset palautuvatkin seuraavaan viikkoon. H3 kertoi, että syksyn alussa lasten huoltajille on kerrottu, että lapset voivat väsyä päivän mittaan, mutta tottuvat siihen vähitellen.

H1 Kertoi ryhmän päivänrakenteesta. Päivän rakenne suunnitellaan etukäteen, mutta toiminta muuttuu päivän aikana vähän. Metsäpäivinä ryhmä lähtee kello yhdeksän metsään. Metsässä on ensin aamupiiri, jossa on lauluja, runoja leikkejä liittyen viikon aikana käsiteltävään kokonaisuuteen. Sitten lasten kanssa mennään ryhmän tehtäviä. Joskus ryhmän tehtäviin menee 15 minuuttia ja joskus 45 minuuttia, joista vähän ennen yhtätoista yksi ryhmän vanhemmista lapsista otetaan apulaisen tehtäviin.

H1 kertoi, että apulainen pääsee aikuisen mukaan hakemaan ruokaa päiväkodilta. Apulainen auttaa myös aikuista kattamaan pöydän ja laittamaan ruoan esille. Ruokailun jälkeen lapsilla on noin tunti vapaata leikkiäikää.

H1 mukaan säästä ja mukana olevien tarvikkeisen kosteudesta riippuen päiväkodille mennään puoli yhden ja varttia vaille yhden välillä. Metsästä takaisin tultaessa kello 13.15–14.15 lapsilla on päivälepoa. Päivälevon jälkeen lapsilla on välipala, joka alkaa kello 14.25.

H1 kertoi, että välipalan jälkeen lapsilla on tunti vapaata leikkiä ennen ulkoilua. Iltapäivän ulkoilu tapahtuu päiväkodin pihalla. Ryhmän viimeinen vastuullinen työntekijä lähtee kello 16.15 töistä, jonka jälkeen lapset ovat koko päiväkodin henkilökunnan vastuulla.

Lasten ajatusten kuuntelu ja huomiointi

Molempien ryhmien työntekijät kertoivat ryhmien olevan hyvin yhtenäisiä. H1 kertoi, että ryhmän koko ja yhdessä metsässä toiminen vaikuttavat siihen, että lapsi ryhmästä tulee tiivis yhteisö. H3 kuvasi samanlaisia havaintoja omassa ryhmässään. H3 mukaan metsässä toimiessa lapsista tulee tiivis ryhmä, joka tietää ja tuntee toisensa hyvin.

H1 kertoi, että erilaisten oppijoiden huomiointi tulee esille vasussa eli Varhaiskasvatussuunnitelmissa. Lasten henkilökohtaisiin varhaiskasvatussuunnitelmiin kirjoitetaan lasten omat tavoitteet ja näiden varhaiskasvatussuunnitelmien pohjalta suunnitellaan ja toteutetaan opetusta. Lasten yksilöllisten varhaiskasvatussuunnitelmien pohjalta tehdään myös lapsiryhmän yhteinen varhaiskasvatussuunnitelma. H1 mukaan toiminnan pohjana toimivat varhaiskasvatussuunnitelmat.

Työntekijät kertoivat, että toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen vaikuttaa lasten ikä- ja taitotaso. H1 mukaan toiminta on erilaista, jos se on suunniteltu 3-vuotiaalle tai jos se on suunniteltu 5-vuotiaille. H3 mukaan esimerkiksi lukutaidon oppimisessa on yksilöllisiä eroja. H3 mukaan eskarivuoden syksyllä jotkut lapsista osaavat lukea ja osa lapsista opettelevat vielä kirjaimia. Myös lasten matemaattisissa taidoissa on yksilöllisiä eroja. Molempien ryhmien työntekijät korostivat, että eriyttäminen on tärkeää, jotta kaikkien lasten yksilöllisiin tarpeisiin voidaan vastata.

Molempien ryhmien työntekijät nostivat esille suunnitteluajan ja hyvän suunnittelun merkityksen. H1 kertoi, että varhaiskasvatuksen opettaja suunnittelee ryhmässä toiminnan pohjan ja suunnitellessaan kysyy työpariltaan, millaisia ajatuksia ja ehdotuksia tällä on toimintaan liittyen. H1 ja H2 kertoivat, että lasten kanssa pidetään yhdessä lastenpalavereja, joissa keskustellaan muun muassa lasten mielenkiinnonkohteista ja millaisia asioita lapset haluaisivat tutkia.

H3 kertoi, että lasten toiveet olivat myös osana työntekijöiden toiminnan suunnittelussa. H3 ja H4 kertoivat, että ryhmällä oli monipuoliset ympäristömahdollisuudet toiminnan suunnittelun osalta. Ryhmän työntekijät kertoivat, että ryhmän kodan läheltä löytyy urheilukenttä, hiihtolatuja ja vesistöä. H3 ja H4 kertoivat, että lasten kanssa on sovittu rajat,

minne saa mennä ja kauemmas menemiseen tarvitaan aikuisen lupa. Aikuisen tulee olla näköetäisyydellä lapsista.

H3 kuvasi ryhmän pienryhmätoimintaa ja pienryhmätoimintaan vaikuttavia tilamahdollisuuksia. H3 ja H4 mukaan tilamahdollisuudet vaikuttavat keskeisesti toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. H3 mukaan toimintaa voidaan tehdä seitsemän lapsen pienryhmissä. H3 kertoi, että kodalla toimitaan paljon pienryhmissä. H3 mukaan ryhmän työntekijät tekevä jonain päivänä ryhmäjaon niin, että toinen työntekijä menee seitsemän lapsen kanssa kodalle ja toinen aikuinen jää muiden lasten kanssa sisätiloihin tekemään tehtäviä. H3 mukaan kodassa on parempi työrauha, kun siellä on vähemmän lapsia. H3 mukaan kodassa ollaan myös koko ryhmällä. H3 totesi, että kodassa ollaan koko ryhmällä enemmän kesäisin nimittäin talvella kaikki eivät mahdu tulipesän ääreen.

H3 ja H4 kuvasivat, millaisia vaikutuksia olivat huomanneet toiminnallisuudella ja liikunnallisuudella olevan. H3 mukaan, kun lapset liikkuvat paljon, lapsista tulee vahvoja ja vantteria. H4 kertoi, että lasten kanssa liikutaan paljon, ryhmässä on muun muassa hiihdetty ja luisteltu talven aikana. H3 kertoi, että ryhmän lapsia kehuaan sinnikkyudesta, taidosta ja jaksamisesta.

H3 kuvasi koulun kanssa tehtävää yhteistyötä. Koulun kanssa tehdään joustavaa esi- ja alkuopetusta ja ensimmäisen luokan opettajan kanssa suunnitellaan tietyt jaksot, mitä yhdessä tehdään.

H3 kertoi vanhemmilta saadusta palautteesta. Vanhemmat ovat olleet tyytyväisiä ryhmän toimintaan ja ilahtuneet siitä, että lapset nukahtavat helposti iltaisin.

Omatoinisuus ja itsestä huolehtimisen taidot

Molemmissa haastatteluissa tuli esille, että luonnossa toiminen lisää myös itsestä huolehtimisen taitoja. H1 kertoi, että itsestä huolehtimisen ja arjen taidot näkyvät selkeästi ryhmän arjessa. H1 kertoi, että ryhmässä puetaan paljon enemmän kuin yksikön muissa ryhmissä. H1 mukaan puolestaan riisumista on ryhmän toiminnassa vähemmän, sillä siirtymiä on vähemmän. H1: *“Kun me aamulla lähdetään metsään, niin sitten he pukevat päällensä, mutta kun he pukevat kerrastoja myöden kaikki vaatteet, niin sitten toisaalta siitä on tullut se, että se on aika näppärää se heidän pukeminen.”* H1 kertoi, että ryhmän työntekijät pyrkivät pitämään lasten auttamisen minimissään ja kannustavat lapsia pukemisen opetteluun. H1 lisäsi, että tietysti autetaan, jos lapsi ei itse osaa pukea ja pukemista harjoitellaan yhdessä. H1

kertoi, että pukemisen opettelusta tulee onnistumisen kokemuksia, kun lapsi saa itse harjoitella.

H3 ja H4 kertoivat, että ryhmässä omatoimisuus kasvaa ja siitä vanhemmat ovat antaneet sekä positiivista palautetta että kiitosta. H3 mukaan metsäryhmän lapsilla on rankempaa kuin normiryhmän lapsilla. H3 mukaan lapset ottavat joka aamu oman reppunsa joukkoon ja lasten kanssa yhdessä katsotaan, mitä puetaan päälle ja mitä pakataan reppuun ennen kodalle lähtöä. Lapsilla on eteisessä kuvat kertomassa, mitä pitää ulos pukea. H3 mukaan kaikista vauhdikkaimmat lapset eivät katsokaan eteisen kuvia. Siinä tilanteessa tulee kylmä tai vaatteet kastuvat, eikä lapsella olekaan varavaatetta mukana. H3 mukaan näiden erehdysten kautta lapset oppivat parhaiten. H3 kertoi, että lasten puolesta ei tehdä asioita vaan lapsille annetaan ohjeita, neuvotaan ja laitetaan kuvia malliksi. H3: *Me toistetaan ohje vielä kerran, kerran, kerran. Autetaan tietysti, mutta me ei passata. Itse sitten pitää se asia tehdä. Yritämme opettaa vanhempiakin, että älkää passatko.*”

H3 ja H4 kertoivat, että työkasvatus on ryhmän arjessa läsnä. Ryhmässä on kaksi järjestäjäryhmää, joille on annettu järjestäjän tehtävät. H3 kertoi, että kodalla on esillä järjestäjän tehtävät. H3 kertoi, että toinen ryhmä tekee aina viikon kerrallaan järjestäjän tehtäviä. Järjestäjän tehtävät ovat aika haastaviakin lasten näkökulmasta katsottuna. Järjestäjät huolehtivat, että kodassa palaa tuli. Yksi järjestäjistä huolehtii, että kodan ovi ja ikkunat ovat kiinni päivän päätteeksi ja auki aamulla. Toinen huolehtii, että vessa on siisti ja käyttökunnossa. Kolmas on työkalujen tarkistaja ja huolehtii, että työkalut ovat käyttökunnossa. H3 ja H4 kertoivat, että sitten on vielä pöytien pyyhkiä, joka huolehtii kodan penkkien jälkiputsauksesta ja penkkien kantaja sekä roskisten tyhjäjäjä. H3: *Sieltä löytyy sille seitsemän lapsen porukalle aina se. Ja jokainen tekee ne kaikki hommat vuorollaan eri päivinä. Sillä aikaa toinen ryhmä saa mennä leikkimään.*” H3 mukaan kaikki lapset ovat niistä aina suoriutuneet.

Luontosuhde

H3 kertoi ryhmän luontosuhteesta. H3: *”Että kun me ollaan tuolla metsässä, niin me opitaan siitä ympäristöstä. Sitten me taas opitaan siellä ympäristössä.”* H3 lisäsi, että lasten kanssa mietitään myös, mitä tehdään ympäristön puolesta. H3 kertoi, että syksyn alussa lasten kanssa käydään läpi jokamiehen oikeudet ja ne ovat koko lukuvuoden esillä kodan seinällä. H3 sanoi, että lapsille kerrotaan lasten olevan metsässä vieraina ja lasten kanssa mietitään, kuinka

vieraillessa toimitaan. Lasten kanssa sovitaan mitä saa tehdä ja mitä ei saa tehdä. Lasten kanssa punaisena lankana toimii ajatus, että ympäristöstä pidetään huolta. H3 kertoi, että lasten kanssa kerätään pulloja, sammalta ei oteta leikkeihin. Lasten kanssa etsitään yhdessä keppejä, kiviä ja käpyjä. H3 kertoi, kuinka luonnossa olemisen tukee lasten mielikuvitusta. Lisäksi työntekijät kertoivat, kuinka luonnon ilmiöiden havainnointi on tuonut esille hienoja keskusteluja.

H3 mukaan lasten kanssa tehdään havaintoja ja tutkitaan erilaisia ilmiötä. Lasten oma oivaltamisen mahdollisuus nähtiin tärkeänä. Lasten kanssa käytiin läpi erilaisia lapsia kiinnostavia asioita. H3 kertoi, että ryhmän aikuiset tekivät lapsille jatkokysymyksiä, jotta lapsilla olisi mahdollisuus oivaltamiseen. H3 kertoi myös hyödyntävänsä lasten kanssa Seek-sovellusta, erilaisten kasvien tunnistamisessa.

Tuloskoonti

Ryhmissä työskentelevät työntekijät toivat esille, että joustavuus ja luovuus toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa ovat tärkeitä. Toiminnallisuus oli molempien ryhmien arjessa keskeinen elementti.

Hyvä suunnittelu oli keskeistä ryhmien arjessa. Työntekijät kuvasivat, että säätilat vaikuttivat toiminnan suunnitteluun. Lisäksi turvallisuus tuli ottaa huomioon toiminnan suunnittelussa.

Ryhmien toiminnassa korostuivat toiminnallisuus ja työkasvatus. Molemmat ryhmät kertoivat myös, että ulkona äänten aiheuttama meteli oli pienempi ja auttoi työntekijöiden jaksamisessa.

H3 ja H4 ryhmässä oltiin lähes joka aamu, että iltapäivä metsässä. Puolestaan H1 ja H2 ryhmässä oltiin aamupäivä metsässä. H1 ja H2 ryhmällä oli lepoetki sisätiloissa. H3 ja H4 ryhmällä ei ollut lepoetkeä.

4. Eettisyys ja luotettavuus

Opetus- ja kulttuuriministeriön valitsema tutkimuseettinen neuvottelukunta (TENK) laatii tutkimuseettisiä yleisiä ohjeistuksia. TENK:n toiminnassa noudatetaan hyvän hallinnon periaatteita, -säännöksiä ja julkisuuslakia. Toiminnan pohjana on yhteistyö suomalaisen tiede- ja tutkimusyhteisön kanssa. Hyvän tieteellisen käytännön perusteita ovat luotettavuus, rehellisyys, arvostus ja vastuunkanto. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023.) Tutkimuksen tekijänä olen vastuussa tutkielmani oikeellisuudesta tutkimilleni ryhmille, tiedeyhteisölle ja yhteiskunnalle.

Hyvä tieteellinen käytäntö rakentuu menettelytavoista, joilla pidetään huolta hyvän tieteellisen käytännön toteuttamisesta. Tieteellisten menettelytapojen noudattamatta jättäminen voi vakavimmassa tapauksessa johtaa tieteellisen käytännön loukkausepäilyyn (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023.) Hyvässä tieteellisessä käytänteessä osoitetaan arvostusta tieteellisen toiminnan osapuolia, yhteiskuntaa, ympäristöä ja kulttuuriperintöä kohtaan. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023.). Tutkijan ja tutkittavan ilmiön välistä suhdetta määrittää tutkimusetiikan lisäksi myös lainsäädäntö ja tutkimuskulttuuri. (Mahlamäki 2006.)

Luotettavuudella varmistetaan tieteellisen toiminnan laatu tutkimuksen eri vaiheissa kuten suunnittelussa, menetelmissä, analyyseissä ja voimavarojen käyttämisessä. Tutkimuksen rehellisyys tarkoittaa, että suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan tieteellistä toimintaa ja tiedotetaan siitä avoimesti, puolueettomasti ja yksityiskohtia piilottamatta. Vastuunkannolla tarkoitetaan, että tutkimuksen toteuttaja kantaa vastuun tieteellisen toiminnan koko elinkaaresta, tutkimusideasta, tutkimuksen toteutukseen ja julkaisuun. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023.)

Ihmistieteissä enemmistö tutkimusaineistoista muodostaa henkilörekisterin. Henkilötietoja ovat tiedot, joista tutkittava ihminen on mahdollista tunnistaa esimerkiksi nimi, osoite ja henkilötunnus, mutta myös ääni, kuva, tietyt tapahtumat ja elämänkulun kuvaukset. Tietosuojaan liittyvät kysymykset ja säädökset edistävät hyvää tieteellistä käytäntöä. Henkilötietoja sisältävät aineistot tulee hävittää, kun tutkimus on valmis. (Mahlamäki 2006.) Tutkimukseni on suunniteltu, toteutettu ja dokumentoitu huolellisesti avoimen tieteen periaatteita noudattaen. Tutkimusaineistoja käsitellessäni olen noudattanut voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä, huolehtinut salassapitosäädöksistä ja luottamuksellisuudesta. (kts. Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023).

Tutkimuksista raportoidessa haastateltavat on anonymisoitava, ellei haastateltavilta tai tutkittavilta ole dokumentoitua lupaa nimen käyttämiseen. Vielä nimen poisjättäminen ei ole aina riittävää anonymisointia. Esimerkiksi, jos kyse on pienen yhteisön henkilöstä tai pienellä työllä tunnistettavasta henkilöstä on tärkeää tehdä laajempi työ anonymiiden säilyttämiseksi. Nimittäin ääni ja kuvat ovat käsittelemättömänä suora tunniste ihmiseen eli henkilötieto. Tutkimusaineistossa voi olla myös muita epäsuoria tunnisteita, joista tutkittavien henkilöllisyys voi tulla ilmi. (Mahlamäki 2006.) Tutkimuksessani olen huolehtinut, että

tutkittavien anonyymisyys on turvattu. Tutkimuksen tuloksissa en ole maininnut tutkittavien nimiä tai ammattinimekkeitä, jotta tutkittavien henkilöllisyys ei tulisi esille. Lisäksi en ole maininnut kuntien nimiä, jotta ryhmät eivät olisi pääteltävissä. Tutkimusalueeksi olenkin merkinnyt Länsi- ja Lounais-Suomen.

Tieteellisessä toiminnassa viestitetään toiminnasta rehellisesti ja avoimesti. Hyvän tieteellisen käytännön vastainen toiminta rikkoo hyvän tieteellisen käytännön periaatteita ja vahingoittaa tieteellisen toiminnan uskottavuutta, laatua, tekijyyttä tai yhteistyötä. Tieteellisen käytännön vastainen tutkitaan HTK-prosessissa (Hyvä tieteellinen käytäntö). HTK-loukkauksena nähdään tahallista vakavaa hyvän tieteellisen käytännön vastaista toimintaa.

(Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023.) Eettisten kysymysten kohdalla keskeinen jako voidaan tehdä tiedon hankinnan ja tiedon hyödyntämisen välillä. Jokainen tutkimus sisältää useita päätöksiä, ja tutkijan etiikka joutuu koetuksen alle moneen otteeseen. Esimerkkinä näistä asioista ovat: tutkimuslupaa koskevat kysymykset, tutkimusaineiston keruuseen liittyvät ongelmat, tutkimuskohteen hyväksikäyttö, osallistumiseen liittyvät ongelmat ja tutkimuksesta tiedottaminen. (Eskola & Suoranta 2014, 52.) Eettisiä ongelmakohtia katsotaan tapaus- ja tilannekohtaisesti. Tutkijan onkin mietittävä tapaus- ja tilannekohtaisesti omaa toimintaansa tutkimuksen toteuttamisen eri vaiheissa. Tutkijan ja tutkittavan välisessä suhteessa tarvitaan herkkyyttä ja reflektointia. (Mahlamäki 2006.)

Johtopäätökset

Keskeisiä päätelmiä

Tässä tutkimuksessa tutkimuskysymyksenä olivat: ”Miten varhaiskasvatusta ja esiopetusta toteutetaan metsässä? Millaisia asioita tulee huomioida, kun varhaiskasvatusta/esiopetusta toteutetaan metsässä?” Tutkimuksen haastatteluissa tuli ilmi, kuinka metsässä tapahtuvaa opetusta toteutetaan ryhmissä. Tutkimuksessa selvisi, että melkein mikä tahansa asia, jota varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa toteutetaan sisällä, onnistuu myös ulkona.

Tutkimuksessa tuli ilmi, että ryhmien päivärytmissä oli eroa. Toinen haastattelemamme ryhmä oli metsässä vain aamupäivisin. Puolestaan toinen ryhmä saattoi olla ulkona välipalaketkeen asti, jos säätila ja päivän pedagoginen toimintasuunnitelma sen sallivat. Ryhmä, joka oli vain aamupäivisin ulkona, söi kodalla, mutta tuli lepo hetkelle päiväkodille. Puolestaan toisella ryhmällä ei ollut lepo hetkeä ja ryhmän lapset tulivat kodalle leikkimään lepo hetken ajaksi. Molemmilla ryhmillä oli käytössään kota, ulkovessa ja sisällä ryhmätila.

Toiminnan suunnittelun ja toteutuksen kannalta tärkeäksi tekijäksi molemmat ryhmät nostivat turvallisuuden. Koska metsässä ei ole yhtä selkeitä rajoja, kun päiväkodin pihassa, tulee turvallisuuden vaikuttavien tekijöiden olla tarkasti mietittyjä. Työntekijät kertoivat, että molemmissa ryhmissä työskentelee vain kaksi työntekijää. Tämän takia ryhmien työntekijät ovat joutuneet miettimään tarkasti, mitä esimerkiksi tehdään, jos toinen ryhmän työntekijä joutuu esimerkiksi lähtemään jonkun lapsen kanssa pois kodalta.

Ryhmien toiminnassa korostuivat toiminnallisuus ja työkasvatus. Ryhmissä lapset harjoittelivat paljon omatoimisuutta, tavaroista huolehtimista ja siirtymätilanteiden sujuvuutta verrattuna päiväkotien muihin ryhmiin. Työntekijät toivat myös esille, että metsässä toimiessa melukuormaa oli vähemmän. Ryhmien työntekijät myös kokivat, että metsässä toiminen ja yhdessä tekeminen tiivisti lapsiryhmää. Myös Rauchin ja Gletterin 2020 tutkimuksessa huomattiin, että metsässä toiminen lisäsi lasten vastuullisuutta sekä itsestä huolehtimisen ja arjen taitoja.

Tutkimissani ryhmissä leikin ja muun toiminnan ohella. Lisäksi tutkimuksessani tuli esille, että lapset väsyivät ulkona toimiessaan enemmän kuin sisällä toimiessaan ja saivat iltaisin nukuttua hyvin. Huotilaisen (2023, 77) mukaan ulkona opettaminen on hermoston näkökulmasta luonnollinen oppimisen paikka ja tapa. Ulkona opettaminen tarjoaa hyviä fysiologisia tiloja, jotka vahvistavat oppimista sekä mielenterveyttä. Lisäksi ulkona opettaminen lisää unenlaatua ja tukee kehon monipuolista käyttäytymistä.

Sandseterin ja kumppanien (2022) mukaan on tärkeää, että leikissä toteutuu ennustettavuus ja arvaamattomuus. Tutkimuksessani tuli selville, että metsässä toimiessa ilmenevät sekä ennustettavuus että arvaamattomuus. Muun muassa säätila voi tuoda uusia arvaamattomia elementtejä leikkiin sekä päivän kulkuun.

Molempien ryhmien työntekijät näkivät suunnitteluajan tärkeänä. Työntekijöiden mukaan hyvä suunnitelma on sellainen, että sitä on helppo soveltaa muun muassa sään mukaan. Työntekijöiden mukaan luonnossa tapahtuvan toiminnan toteuttaminen vaatii varhaiskasvatuksen työntekijöiltä joustavuutta ja heittäytymisen taitoa, mutta antaa myös vapautta toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.

Tutkimuksen haastateltavat H3 ja H4 kuvasivat, että paikallaan olemisen harjoittelua on ryhmän toiminnan toiminnassa vähemmän. Tästä oli tullut koululta palautetta lasten siirtyessä kouluun. Haastateltavat H2 ja H3 ryhmässä siirtymisessä toiseen ryhmään vastaavaa palautetta ei ollut ilmentynyt. H3 ja H4 myös kertoivat, että monet ryhmään hakeneista

lapsista olivat liikunnallisia ja toiminnallisia. Molempien ryhmien vanhemmilta saama palaute oli positiivista ja ”vanhojen ryhmien” sisaruksia olikin molemmissa ryhmissä hakenut metsäryhmään.

Jatkotutkimusmahdollisuuksia

Jatkotutkimukseksi tutkimukseni pohjalta olisi mielenkiintoista selvittää, kuinka metsäryhmissä olleet lapset pärjäsivät kouluympäristössä. Vaikuttiko toiminnallinen metsässä tapahtuva opetus lasten koulun arkeen sopeutumiseen ja kouluympäristössä pärjäämiseen? Olisi mielenkiintoista tutkia aiemmin metsäeskarissa olleiden, ensimmäisellä luokalla olevien lasten ajatuksia metsäeskarista sekä luokanopettajien ajatuksia metsäeskarissa olleiden lasten ensimmäisellä luokalla pärjäämisestä. Toisena jatkotutkimukseni aiheena olisi kiinnostavaa tutkia, kuinka suomalaisissa kouluissa toteutetaan opetusta metsäympäristöissä. Kolmantena jatkotutkimusaiheena tutkimukseni pohjalta olisi kiinnostavaa tutkia, miten kaupunkien rakennetuilla alueilla sijaitseville päiväkodeille voisi lisätä luontoelementtejä. Minua kiinnostaisi, lisäisivätkö nämä luontoelementit liikunnan määrää, tasapainon kehittymistä ja roolileikkiä.

Tutkimusryhmässä toimimisen hyödyt ja haasteet

Yhteistyö kandiditutkimuksessa auttoi minua rakentamaan monipuolisemman ja laajemman ymmärryksen tutkittavasta ilmiöstä. Yhteishaastattelu mahdollisti erilaisten näkökulmien ja kokemusten yhdistämisen, mikä rikastutti tutkimusta. Tutkimusryhmässä toimimisen haasteena oli yhteisen haastatteluajan sopiminen. Tämä johtui pääasiassa opiskelijoiden aikataulueroista. Saimme kuitenkin sovittua haastatteluajat haasteista huolimatta.

Lähteet

- Allinen, R. & Korhonen, H. 2007. ”Jännittäväntä oli, kun ensin pelotti ja sitten uskalsi.” Seikkailu- ja elämyspedagogiikka työvälineenä päiväkotien esikouluryhmissä. Teoksessa Karppinen, S. & Lomama, T. (toim.) Seikkaillen elämyksiä. Suomalainen seikkailupedagogiikka. Rovaniemi: Lapin yliopistokustannus, 193–200.
- Cantell, H. 2023. Ulkona opettaminen kestävyysmurroksen välineenä. Teoksessa Kaasinen, A. & Myllyniemi, U. (toim.) Ulkona opettamisen käsikirja. Printon, Viro: PS-kustannus, 16–24.
- Drougge, S. 2007. Leikeistä ja seikkailusta luontosuhteeseen. Joutseno: Grafimill, Suomen Latu ry.
- Eskola, J. & Suoranta, J. 2014. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino
- Gletter, C. & Rauh, F. 2020. Nature learning- Early childhood nature experience and sustainability. (Luettu 23.4.2025)
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2018. Tutki ja kirjoita. Porvoo: Bookwell Oy
- Huotilainen, M. 2023. Oppiminen ja kognitiiviset taidot ulkona opettaessa. Teoksessa Kaasinen, A. & Myllyniemi, U. (toim.) Ulkona opettamisen käsikirja. Printon, Viro: PS-kustannus, 70–79.
- Juuti, K. 2016. Ympäristöoppia opettamaan. Teoksessa Juuti, K. (toim.) Ympäristöoppia opettamaan. Juva: PS-kustannus, 9–16.
- Jyväskylän yliopisto. n.d4 Tapaustutkimus. [Tapaustutkimus](#) (Luettu 8.11.2024.)
- Kaasinen, A. & Myllyniemi, U. 2023. Johdanto. Teoksessa Kaasinen, A. & Myllyniemi, U. Ulkona opettamisen käsikirja. Printon, Viro: PS-kustannus, 11–13.
- Kaasinen, A. & Myllyniemi, U. 2023. Ulkona opettaminen fuusioituneena pedagogiikkana. Teoksessa Kaasinen, A. & Myllyniemi, U. Ulkona opettamisen käsikirja. Printon, Viro: PS-kustannus, 228–237.
- Kettunen, A. & Laine, A. 2018. Ulkona oppiminen innostaa. Teoksessa Laine, A., Elonheimo, M. & Kettunen, A. Loikkaa ulkoluokkaan. Opas ulkona opettamiseen. Ulvila: Plusprint.
- Knight, S. 2017. Forest School in practice. California: Sage.

- Kronqvist, E-L. 2011. Varhaispedagogiikan kehityopsykologinen perusta. Teoksessa Hurjala, E. & Turja, L. Varhaiskasvatuksen käsikirja. Juva: PS-kustannus, 10–28.
- Lehtinen, E. & Koivula, M. 2017. Leikki yhdistää lapsia ja aikuisia. Teoksessa Koivula, M., Siipainen, A. & Eerola-Pennanen, P. Valloittava varhaiskasvatus. Oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia. Tampere: Vastapaino, 177–191.
- Mahlamäki, T. 2006. Arja Kuula 2006: Tutkimusetiikka. <https://doi.org/10.30666/elore.78614> (Luettu 29.4.2025.)
- Nikkinen, I. 2000. Metsämörri. Helsinki: Kustantajat Sarmala Oy.
- Opetushallitus. 2014. Esiopetussuunnitelman perusteet [Esiopetuksen opetussuunnitelmien perusteet | Opetushallitus](#) (Luettu 1.5.2025.)
- Opetushallitus. (n.d2) Mitä on esiopetus? [Mitä on esiopetus? | Opetushallitus](#) (Luettu 1.5.2025.)
- Opetushallitus. (n.d1) Mitä on varhaiskasvatus? [Mitä on varhaiskasvatus? | Opetushallitus](#) (Luettu 1.5.2025.)
- Opetushallitus. 2022. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet [Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022 | Opetushallitus](#) (Luettu 1.5.2025.)
- Parikka-Nihti, M. & Suomela, L. 2014. Iloa ja ihmettelyä. Ympäristökasvatus varhaislapsuudessa. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Perusopetuslaki 1998/628. [628/1998 | Lainsäädäntö | Finlex](#) (Luettu 4.5.2025)
- Raitila, R. & Siipainen, A. 2017. Varhaiskasvatuksen pedagoginen toimintaympäristö. Teoksessa Koivula, M., Siipainen, A. & Eerola-Pennanen, P. Valloittava varhaiskasvatus. Oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia. Tampere: Vastapaino, 283–292.
- Ratinen, I. 2023. Kestävän luontoyhteyden edistäminen. Teoksessa Kaasinen, A. & Myllyniemi, U. Ulkona opettamisen käsikirja. Printon, Viro: PS-kustannus, 55-63.
- Schaefer, Lyn. 2022. The Influence of Significant Life Experiences on the Teaching Practices of Early Childhood Educators in Traditional and Nature-Based Preschools.
- Suomela, L. 2016. Tutkiva toiminta esi- ja alkuopetuksessa. Teoksessa Juuti, K. Ympäristöoppia opettamaan. Juva: PS-kustannus, 133–145.
- Suomen Latu. (n.d3) Metsämörri. [Metsämörri - Suomen Latu](#) (Luettu 11.4.2025.)

Tuormaa, M. 2016. Takapihalta alkaa seikkailu. Porvoo: Bookwell Oy.

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisuja 2/2023. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Helsinki. [Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa](#) (Luettu 28.4.2025.)

Varhaiskasvatuslaki 2018/540. Annettu 13.7.2018 [540/2018 | Lainsäädäntö | Finlex](#) (Luettu 4.5.2025.)

Liitteet



OPINNÄYTETYÖ-/TUTKIMUSLUPAHAKEMUS
Sivistystoimiala

<input type="checkbox"/> Uusi lupahakemus <input type="checkbox"/> Muutos vanhaan lupaan, jonka päätösnumero on		
OPINNÄYTETYÖN/ TUTKIMUKSEN TEKIJÄ	Sukunimi	Etunimet
	Osoite	Postinumero ja -toimipaikka
	Puhelin	Sähköpostiosoite
	Sukunimi (Muut tekijät)	Etunimi
	Tutkimuslaitos, oppilaitos tai muu yhteiso	
	Koulutusohjelma/suuntautumisvaihtoehto	
OPINNÄYTETYÖN/ TUTKIMUKSEN OHJAAJA(T) OPPILAITOKSESSA	Nimi	
	Toimipaikka ja osoite	
	Puhelin	Sähköpostiosoite
	Oppiarvo ja ammatti	
OPINNÄYTETYÖ/ TUTKIMUS	Opinnäytetyön/tutkimuksen nimi	
	Opinnäytetyön/tutkimuksen taso	
	<input type="checkbox"/> Väitöskirja <input type="checkbox"/> Lisensiaatti- tutkimus <input type="checkbox"/> Pro gradu <input type="checkbox"/> AMK-opinnäytetyö	
	<input type="checkbox"/> Muu opinnäytetyö <input type="checkbox"/> Muu, mikä?	
Lyhyt yhteenveto (Opinnäytetyön/tutkimuksen aihe, tarkoitus ja teoreettinen tausta, käytetty tutkimusaineisto, aineiston keruu- ja analysointitapa, tutkimuksen merkityksen arviointi, eettiset näkökohdat.)		

RAUMAN KAUPUNKI
Sivistystoimiala
PL 41
26101 RAUMA
www.rauma.fi

Kanalinranta 3
26100 Rauma
Vaihde 02 83411
kirjamo.sivistus@rauma.fi



OPINNÄYTETYÖ-/TUTKIMUSLUPAHAKEMUS
Sivistystoimiala

YHTEYSHENKILO(T) SIVISTYS- TOIMIALALLA	Jotta opinnäytetyö/tutkimuksen teko voidaan suorittaa mahdollisimman joustavasti ja ao. yksikön kannalta mielekkäästi, on tutkijan syytä ennen varsinaista luvanhakua ottaa yhteys tämän yksikön esimieheen tai muuhun vastaavaan henkilöön ja sopia alustavasti tutkimuslähtökohdat. Yhteyshenkilön nimi merkitään tähän.	
	Nimi	Yksikkö
	Puhelin	Sähköposti
	Yhteyshenkilö on tarkistanut tutkimussuunnitelman <input type="checkbox"/>	

HAKEMUKSEN LIITTEET	<input type="checkbox"/>	Opinnäytetyö-/tutkimussuunnitelma, josta ilmenevät opinnäytetyön/tutkimuksen aihe, tarkoitus ja teoreettinen tausta, käytetty tutkimusaineisto, aineiston keruu- ja analysointi, tutkimuksen arviointi, eettiset näkökohdat.
	<input type="checkbox"/>	Kyselylomake
	<input type="checkbox"/>	Muu, mikä?
	Aineiston keruu-aika (alkaa/päätyy)	Opinnäytetyön/tutkimuksen arvioitu valmistumisaika

TUTKIJAN SITOUMUS JA ALLEKIRJOITUS	<ul style="list-style-type: none"> - Tutkija sitoutuu tietojen käsittelyssä ja suojaamisessa noudattamaan henkilötietolain määräyksiä. - Tutkimuksessa mahdollisesti syntyvät yksittäisten henkilöiden tietoja koskevat tutkimusrekisterit hävitetään tai arkistoidaan henkilötietolaissa edellytetyllä tavalla. - Tutkimusraportista ei ole yksilöitävissä tutkimuksen piiriin tai otantaan kuulunutta henkilöä. - Mahdollisesti tarvittavassa suostumusasiakirjassa tulee ilmetä ao. henkilön lupa käyttää häntä koskevia tietoja, tutkimukseen osallistumisen vapaaehtoisuus ja henkilöiden mahdollisuus keskeyttää osallistuminen tutkimukseen heti niin halutessaan. - Tutkimuksen valmistuttua tutkimusraportti toimitetaan sivistystoimialan käyttöön. <p>Sitoudun noudattamaan ehdotonta vaitiolovelvollisuutta ja luovuttamaan korvauksetta opinnäytetyöstä/tutkimuksesta sen valmistuttua yhden kappaleen sähköisesti Rauman kaupungin sivistystoimialalle. Mikäli opinnäytetyön/ tutkimuksen teko keskeytyy, tulen ilmoittamaan siitä Rauman kaupungin sivistystoimialalle luvan myöntäneelle.</p>
---------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

ALLEKIRJOITUS	Paikka ja aika	.20
	Allekirjoitus ja nimen selvennys	

Hakemuksen ja valmistuneen opinnäytetyön/tutkimuksen palautus:

Rauman kaupungin sivistystoimiala

PL 41

26101 Rauma

Valmistunut opinnäytetyö/tutkimus lisäksi sähköisesti:

kirjaamo.sivistys@rauma.fi

RAUMAN KAUPUNKI
Sivistystoimiala
PL 41
26101 RAUMA
www.rauma.fi

Kansalinnanta 3
26100 Rauma
Vaihde 02 83411
kirjaamo.sivistys@rauma.fi

Tietosuojailmoitus

• Rekisterin nimi	
• Rekisterinpitäjä	Turun Yliopisto, Kasvatustieteiden tiedekunta, Rauman opettajankoulutuslaitos
• Tietosuojavastav van yhteystiedot	dpo@utu.fi
• Tutkimuksen kuvaus	
• Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus ja käsittelyperuste	
• Yhteyshenkilö	
• Henkilötieto- ryhmät	
• Tietojen alkuperä	
• Henkilötietojen säilytysaika	
• Mahdolliset vastaanottajat	
• Mahdolliset siirrot kolmansiin maihin	
• Rekisteröidyn oikeudet	
• Henkilötietojen suojaamisen periaatteet	
• Valitusoikeus valvontaviranom aiselle	

Haastattelun kysymykset

Noin 10-12 min per kysymys

Haastattelukysymykset osa 1

-> Metsässä oppiminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa varhaiskasvatuksen työntekijöiden näkökulmasta

-Millaisia asioita varhaiskasvatuksen työntekijöiden tulee huomioida toteuttaessaan varhaiskasvatusta tai esiopetusta luonnossa?

-Millaisia pedagogisia toimintatapoja varhaiskasvatuksen työntekijät hyödyntävät metsässä toimiessaan? / Millaisia toimintatapoja varhaiskasvatuksen työntekijät hyödyntävät ja mikä on mahdollista vain metsässä?

-Miten varhaiskasvatuksen työntekijät suunnittelevat metsässä tapahtuvan opetuksen ja kuinka työntekijät huomioivat erilaiset oppijat?

Haastattelukysymykset osa 2

-> Luontoliikunnan merkitys päiväkodissa lasten hyvinvoinnin kannalta

-Millainen on päivän ja viikon rakenne?

-Onko toimintaympäristönä metsä vai laajemmin luontoympäristö?

-Miten olette huomannut luontoympäristön vaikutuksen lasten hyvinvointiin (psykkinen/fyysinen)?

-Oletteko huomanneet luonnossa vietetyn ajan vaikutuksia lasten stressinsietokykyyn/jaksamiseen?

-Millaista palautetta lapsilta on tullut toimintatapoihin liittyen?

Ps. Jos haluatte, voimme vaihtaa osioiden järjestyksen päikseen